

KARTA POLAKA

Z dniem 29 marca 2008 r. weszła w życie Ustawa o Karcie Polaka (Dz. U z 2007 r., Nr 180, poz. 1280 z późn. zm.).

CZYM JEST KARTA POLAKA

Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego (art. 3. ust. 1).

Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego albo zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 ust. 4).

Przyznanie Karty Polaka nie oznacza nabycia polskiego obywatelstwa, ani stwierdzenia polskiego pochodzenia w rozumieniu odrębnych przepisów.

Karta Polaka nie jest dokumentem uprawniającym do przekraczania granicy, ani do osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 7 ust. 1, 2).

KTO MOŻE OTRZYMAĆ KARTE POLAKA

Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do Narodu Polskiego i spełni łącznie następujące warunki:

1) wykaże swój związek z polsnością przez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego, który uważa za język ojczysty, oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów;

2) w obecności konsula Rzeczypospolitej Polskiej lub upoważnionego pracownika organizacji, o której mowa w art. 15 ust. 1, złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego;

3) wykaże, że jest narodowości polskiej lub posiadała obywatelstwo polskie, lub co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej lub posiadało obywatelstwo polskie, albo przedstawi zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej działającej na terenie jednego z państw (lista - patrz niżej) potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat.

Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie posiadającej w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka obywatelstwo Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżańskiej, Republiki Białoruś, Republiki Estońskiej, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Ukrainy lub Republiki Uzbekistanu albo posiadającej w jednym z tych państw status bezpaństwowca.

Karta Polaka może być także przyznana osobie będącej obywatelem jednego z państw (lista - patrz wyżej) której polskie pochodzenie zostało prawomocnie stwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 532, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, z 2006 r. Nr 249, poz. 1828 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818), (art. 2 ust. 1, 2, 3) .

UPRAWNIENIA POSIADACZA KARTY POLAKA

Posiadacz Karty Polaka może ubiegać się o zwolnienie z opłaty za przyjęcie i rozpatrzenie wniosku o wydanie wizy pobytowej krajowej lub o refundację tej opłaty (art. 5 ust. 1).

Posiadacz Karty Polaka ma prawo do:

- 1) zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.);
- 2) podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy na zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095);
- 3) podejmowania i odbywania studiów, studiów doktoranckich oraz innych form kształcenia, a także uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.);
- 4) korzystania z form kształcenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 5) korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.), chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, przewiduje zasady bardziej korzystne;
- 6) ulgi 37 % przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.);
- 7) bezpłatnego wstępu do muzeów państwowych (art. 6 ust. 1).

PRYZNANIE KARTY POLAKA

Przyznanie Karty Polaka następuje w drodze decyzji administracyjnej, na pisemny wniosek osoby ubiegającej się o jej wydanie lub jej przedstawiciela ustawowego.

Organem właściwym w sprawie przyznania Karty Polaka jest konsul właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Czynności wykonywane przez konsula w związku ze złożeniem przez wnioskodawcę wniosku i wydaniem decyzji o przyznaniu Karty Polaka są wolne od opłat konsularnych (art. 12 ust. 1, 2, 3).

Konsul wydaje decyzję o odmowie przyznania Karty Polaka w przypadku, gdy w prowadzonym postępowaniu wnioskodawca złożył wniosek lub dołączył do niego dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, jak również gdy zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo, w celu użycia jako autentycznego, podrobił lub przerobił dokument albo takiego dokumentu jako autentycznego użył (art. 19 pkt. 2).

WYMAGANE DOKUMENTY

- 1) Wypełniony Wniosek o przyznanie Karty Polaka,
- 2) Pisemne oświadczenie o nieposiadaniu obywatelstwa polskiego, ani zezwolenia na osiedlenie na terytorium RP,
- 3) Podpisana przez wnioskodawcę w obecności konsula RP deklaracja przynależności do Narodu Polskiego,

4) Kopia ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość (oryginał do wglądu). Zaleca się, by był to dokument zawierający łacińską transkrypcję imienia i nazwiska;

5) Dokumenty potwierdzające polskie pochodzenie, np.: polskie dokumenty tożsamości; akty stanu cywilnego lub ich odpisy, metryki chrztu, świadectwa szkolne lub inne dokumenty potwierdzające związek z polskością, dokumenty potwierdzające odbycie służby wojskowej w polskich formacjach wojskowych, dokumenty potwierdzające fakt deportacji lub uwięzienia, zawierające wpis o polskim obywatelstwie, dokumenty o rehabilitacji osoby deportowanej, zawierające wpis o polskim pochodzeniu tej osoby, zagraniczne dowody tożsamości zawierające informacje na temat polskiej narodowości danej osoby, prawomocna decyzja w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia, wydana zgodnie z przepisami ustawy o repatriacji (art.13 ust. 3),

- w przypadku braku w/w dokumentów

6) Zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres ostatnich trzech lat.

7) Podczas spotkania z konsulem przeprowadza się rozmowę sprawdzającą podstawową znajomość języka polskiego oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i obyczajów.